

Wrocław 17.07.2016

Prof. Jacek Radomski

Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna

im. Ludwika Solskiego w Krakowie

Filia Wrocław

**OCENA DOROBKU ARTYSTYCZNEGO I PEDAGOGICZNEGO ORAZ ROZPRAWY PANA KAROLA
SMACZNEGO, W ZWIĄZKU Z PRZEWODEM DOKTORSKIM W DZIEDZINIE SZTUK
TEATRALNYCH**

Mgr Karol Smaczny w ramach przewodu doktorskiego przedłożył pracę pt. „ Pustka i forma. Wpływ myśli filozoficznej na pracę nad rolą Józefa, w przedstawieniu „Sklepy Cynamonowe”, w reżyserii Roberta Drobniaucha. Napisaną pod kierunkiem dr. hab. Marty Rau. Praca oparta jest na doświadczeniach artystycznych i pedagogicznych Karola Smacznego, nabytych w teatrach dramatycznych i lalkowych oraz w Akademii Teatralnej w Warszawie, na Wydziale Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku. Praca składa się ze wstępu, trzech rozdziałów i aneksu. Wstęp pracy zawiera opis postaci Józefa, w kontekście wcześniejszych doświadczeń Karola Smacznego odnoszących się do twórczości Brunona Schulza. Autor przedstawia swoje refleksje wynikające z pracy w spektaklu „ Sklepy Cynamonowe ” wskazując jednocześnie na najważniejsze koncepcje filozoficzne, wykorzystane w budowaniu postaci Józefa.

W części pierwszej Karol Smaczny omawia proces twórczy, jako inspirację w tworzeniu głównej roli bohatera.

Część druga zawiera zagadnienia wskazujące na bogactwo prozy Brunona Schulza, w odniesieniu do surowej formy spektaklu, konwencji gry aktorów oraz doboru środków artystycznych.

W części trzeciej autor przedstawia swoje spostrzeżenia wynikające z pracy nad rolą, sztuki teatru cieni oraz współpracy z muzykiem występującym na żywo w spektaklu. Opisuje również w jaki sposób doświadczenie aktorskie przekłada się na pracę dydaktyczną na Wydziale Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku. Część trzecia zawiera zestaw ćwiczeń zgromadzonych przez autora a trakcie dotychczasowej pracy zawodowej. Ćwiczenia mają charakter wszechstronnego treningu, bardzo przydatnego w nauczaniu aktorstwa.

W zakończeniu rozprawy autor przedstawia scenariusz „Sklepów Cynamonowych”, w reż. Roberta Drobniaucha, w adaptacji Tomasza Damulewiczka oraz umieszcza zapis rozmowy z aktorami biorącymi udział w przedstawieniu.

Rozprawa jest owocem oryginalnych i interesujących przemyśleń, przedstawionych w precyzyjny i konkretny sposób. Konstrukcja pracy świadczy o bogatej wiedzy autora, jest również dowodem, że rozprawa jest dokładnie przemyślana, rzetelna i kompetentna. W pracy jest wykorzystana bardzo bogata i trafnie dobrana literatura przedmiotu.

Reasumując uważam przedstawioną rozprawę za cenną i pożyteczną. Świadczy ona o wysokich kwalifikacjach zawodowych autora ale również o wysokim stopniu znajomości zagadnień teoretycznych z dziedziny teatru i filozofii.

Uważam, że rozprawa Karola Smaczego jest cennym wkładem do dydaktyki i metodyki nauczania aktorstwa na Wydziale Sztuki w Białymstoku.

DOROBK ARTYSTYCZNY

Karol Smaczny posiada imponujący dorobek artystyczny. Już podczas studiów Karol Smaczny wykazywał swoje umiejętności w różnych przedsięwzięciach teatralnych. Z pewnością udział Karola Smaczego w takich spektaklach jak : „ Efekt cieplarniany” w/g Stanisława Ignacego Witkiewicza w reż. Ewy Piotrowskiej, „Trzeba coś z tym zrobić” – przedstawienie w formie pracy warsztatowej z przedmiotu – „Gra aktorska z lalką” oraz spektakl dyplomowy „Ballada o Latającym Holendrze” w reż. Michaela Vogla, był cennym doświadczeniem dla młodego aktora.

Po ukończeniu Wydziału Sztuki Lalkarskiej Karol Smaczny prowadzi bardzo aktywne życie zawodowe. W jego kilkunastoletnim dorobku jest szeroki wachlarz ról, zrealizowanych w różnych technikach aktorskich. Karol Smaczny to aktor obdarzony dużym temperamentem scenicznym. Powierzone mu role są niezwykle barwne, wyraziste i pełne życia. Aktor stworzył wiele znaczących postaci w spektaklach teatru „ Wierszalin ” Piotra Tomaszuka. Były to role ważne dla Karola Smaczego ale również mające wpływ na wysoki poziom artystyczny teatru. Dla przykładu można wymienić następujące dokonania: rola w spektaklu „Wierszalin”. Reportaż o końcu świata.” , „Życie jest snem”, „Kłątwa”, „Marat – Sade” „Gilgamesz”, „ Statek Błaznów”, oraz „Boska Komedia”. Monika Żmijewska oceniając spektakl „Życie jest snem” w następujący sposób opisuje rolę Segismundo : „Najtrudniejsza rola przypadła Karolowi Smacznemu. Tragiczna postać, która nie radzi sobie ze smakiem władzy, potwierdza wyrok gwiazd a później z nimi walczy. To postać sklejona z takich gorzkich rozważań na temat swego losu. Jak ją zagrać by nie przeszarżować i skupić na sobie uwagę słuchacza. Smaczny to potrafi, choć obok żarliwych monologów zdarzają mu się partie egzaltowane. Ale ciekawie ogląda się jego metamorfozy : od wrażliwego młodzieńca, w samotności i bólu wyzywającego niebo, po złego chłopca tyranizującego poddanych. Karol Smaczny wykazał się dużym talentem aktorskim wnosząc swój wkład w spektakle teatru Trzyrzecze, w których stworzył postaci w przedstawieniach „Dziesiona” i „Błazenada” oraz w „Salome”, zrealizowanej przez Michela Vogla w teatrze dramatycznym w Białymstoku. Podlaski portal informacyjny zamieścił recenzję z przedstawienia wysoko ocenionego przez krytykę i publiczność : „Salome jest refleksją nad zbrodnią, miłością i śmiercią.” Podczas premiery można było zobaczyć świetną grę aktorską absolwentów Wydziału Sztuki Lalkarskiej, zrzeszonych w „Kampanii Doomsday”. „Salome” w ich wykonaniu mówi językiem masek, lalek, językiem materii ewoluującej zakazane obrazy. Obiekty użyte przez aktorów są ożywiane i odpychane w zimnym tańcu śmierci. Tytułowa „Salome” została przedstawiona w sposób niezwykle – jej postać tworzą zarówno mężczyźni jak i kobiety”.

Szczytowym osiągnięciem artystycznym Karola Smaczego jest rola Józefa w „Skleпах Cynamonowych” w reż. Roberta Drobnucha. Spektakl powstał w ramach programu kulturalnego, 600-lecia obchodów polsko-tureckich stosunków dyplomatycznych. Premiera odbyła się na Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek w Stambule i została powtórzona w Teatrze Lalki i Aktora „Kubus” w Kielcach. Spektakl w dużej mierze składa się z monologu głównego bohatera Józefa, w którego wcielił się Karol Smaczny. Oceniając przedstawienie recenzent Dariusz Skrzyniarz napisał między innymi – „Sklepy Cynamonowe” już od pierwszej minuty trzymają w napięciu i nie pozwalają uwadze widza ulecieć gdzieś poza niewielką scenę „Kubusia”. Pierwszym intrygującym bodźcem jest szept Smaczego dochodzący z desek teatralnych pogrążonych w ciemności. Potem dochodzi coraz więcej światła, jednak wciąż jest go stosunkowo mało co w przypadku tej inscenizacji wypada efektownie”.

Niewątpliwie Karol Smaczny posiada ukształtowaną osobowość aktorską, którą wspomaga szeroki wachlarz warsztatowy. Myślę, że dobrze się czuje w teatralnym kodzie, gdzie żywy plan miesza się z teatrem formy.

Karol Smaczny jest laureatem wielu nagród i osiągnięć artystycznych za grę indywidualną i zespołową. Spektakle w których aktor stworzył interesujące, zapadające w pamięć role, brały udział w kilkudziesięciu festiwalach teatralnych w kraju i za granicą, zdobywając wysoką ocenę jurorów, krytyki, środowiska oraz publiczności.

Karol Smaczny dobrze sobie radzi w pokrewnych dziedzinach artystycznych. Reżyseruje spektakle w teatrach profesjonalnych, grupach nieformalnych, w teatrze dla niepełnosprawnych oraz Centrum Kultury i Rekreacji w Supraślu. Ponadto Karol Smaczny jest organizatorem przedsięwzięć artystycznych, autorem publikacji i wykładów o tematyce teatralnej, prowadzi warsztaty w teatrach, szkołach i fundacjach. Wszystkie role teatralne Karola Smaczego jak również działalność artystyczna w wielu dziedzinach świadczą o jego wysokich umiejętnościach warsztatowych, twórczym podejściu do podejmowanych zadań i świadomym wykorzystaniu środków wyrazu w pracy artystycznej.

DOROBEK PEDAGOGICZNY

Karol Smaczny posiada kilkuletni dorobek pedagogiczny. Od roku akademickiego 2013-2014 pracuje w Akademii Teatralnej w Warszawie na Wydziale Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku. Był asystentem w przedmiocie „Teatr ożywionej formy” na trzecim, roku studiów u prof. Wiesława Czapińskiego oraz prof. Krzysztofa Raua w tym samym przedmiocie. Aktualnie kontynuuje asystenturę w przedmiocie „Teatr ożywionej formy” pod kierunkiem dr Jacka Dojlidko. W sposób samodzielny Karol Smaczny prowadzi zajęcia z przedmiotu „Arte terapia” dla zagrożonych wykluczeniem społecznym na trzecim roku studiów. W pracy w przedmiocie „Arte terapia” Karol Smaczny wykorzystuje swoje doświadczenia wynikające z działalności warsztatowej w obszarze leczenia przez sztukę. W programie dydaktycznym Karol Smaczny zwraca szczególną uwagę na nieszablonowe i oryginalne podejście do każdego przypadku twórczości. Prowadzi studentów w taki sposób, by dostatecznie szybko określali kontekst swoich poszukiwań, nie ograniczając się do oczywistych, czy już im znanych rozwiązań. W swojej pracy ze studentami stosuje ćwiczenia

rozwijające wyobraźnię, aktywność i otwartość. Wykorzystuje metodę Cechowa oraz swoje doświadczenia zawodowe. W materiale dotyczącym przewodu doktorskiego Karola Smacznego, umieszczone zostały znakomite rekomendacje, których fragmenty chciałbym przytoczyć:

Prof. Marek Waszkiel : „ Z pewnością Wydział Sztuki Lalkarskiej może być dumny z takiego aktora. Jego role w „Wierszalinie”, białostockim TrzyRzeczcu nie wymagają komentarza, pewnie wszyscy je znamy. Rola Józefa w kieleckich „Skleпах Cynamonowych” Schulza, jest być może najwybitniejszą, z dotychczasowych kreacji Karola Smacznego. To rola wybitna, rola która lokuje go wśród najlepszych jego pokolenia”.

Dyr.Robert Drobniuch: „Projekt rozprawy doktorskiej Karola Smacznego jest wartościowym poszerzeniem praktycznego doświadczenia teatralnego o źródła teoretyczne. Ta refleksja, w moim przekonaniu, pozytywnie wpłynie na rozwój ogólnej wiedzy na temat pracy aktora nad rolą. Karol Smaczny dzięki swojemu zaangażowaniu w sztukę aktorską jest gwarantem rzetelnej i pogłębionej refleksji”.

KONKLUZJA

Pozostaje mi z satysfakcją stwierdzić że bogaty dorobek artystyczny i pedagogiczny a także walory rozprawy Karola Smacznego, w pełni spełniają warunki do dalszych etapów postępowania przewodzie doktorskim, w dziedzinie sztuk teatralnych, dyscyplinie artystycznej – aktorstwo.

A handwritten signature in blue ink, reading "G. Drobniuch". The signature is written in a cursive, flowing style.